

ROZRAZIL

SOUČASNÁ ČESKÁ HRA

2007/04

KATEŘINA RUDČENKOVÁ (1976)

absolvovala Konzervatoř Jaroslava Ježka (obor Tvorba
písňového textu a scénáře) a Provozně-ekonomickou fakultu
České zemědělské univerzity v Praze.

Vydala básnické sbírky *Ludwig* (1999), *Není nutné, abyste
mě navštívovai* (2001), *Popel a slast* (2004) a knížku
povídek *Noci, noci* (2004).

Její básně byly přeloženy do několika jazyků, svými texty je
zastoupena v domácích i zahraničních antologiích.

Za překlad druhé sbírky *Nicht nötig, mich zu besuchen*
(2002) vydány v Rakousku obdržela roku 2003 německou
básnickou cenu Huberta Burdy.

Získala tvůrčí stipendium v Nezávislém literárním domu
v rakouské Kremži (2001), Stipendium Hermannna Kestena
v Norimberku (2002) a v Künstlerhaus Schloß Wiepersdorf
(2004) v Německu.

Scénický náčt její divadelní hry *Frau in Blau* uvedlo Cínoherní
studio Ústí nad Labem roku 2004. Za hru *Niekur* získala
2. cenu v dramatické soutěži Cen Alfréda Radoka 2006.
Žije v Praze.

Kateřina Rudčenková

NIEKUR

Dramatická báseň
o česko-litvském přátelství
(na večně časy)

S C H

112 A 9 705

OSOBY

Agnes (28)
Kornelius (44)
a siamské sestry srostlé hlavami

**Odehrává se na východoněmeckém záměčku
v roce 2004.**

**// - Dvě lomítka označují místo, kdy postava svoji
replikou začíná zároveň s bezprostředně předcházející
promluvou jiné postavy.**

© Kateřina Rudčenková, 2007
© Větmé mlýny / www.vetremlyny.cz/, 2007
ISSN 1213-7022

Svolení k divadelnímu provozování
a k jakémukoliv veřejnému užítí této hry udílí
agentura DILFA / www.dilfa.cz/.

„Oslovuje člověk sám sebe ve druhé, třetí, nebo v první osobě? Tady je to lhostejné, tam se rozhodují mediatce. Tady je to ulice zamílovaného, který vede monology, tam je jítro němé.“

Günter Eich

„Předstírá lftost nad tím, že ji od něho dělí různě překážky, po pravdě si jej však vybrala právě proto, že mezi ní a jím žádný skutečný vztah není možný. (...)
Dívka nalézá v takové lásce alibi, které jí umožňuje vyhnout se konkrétním zkušenostem.“

Simone Beauvoire

„Současný postmoderní svět má pro člověka, které-
mu chybí hierarchie tradičních hodnot a božská zkušenost, podoba posvátnosti a chthonickosti, hodnotu jen v umění. Tvorba zůstává jedinou autentickou možností vztahu člověka se sebou samým i světem, hraje roli ve světovém názoru, filozofii i náboženství.“

Audinga Peluritye

I.
Scénou nejprve projde Agnes s kuffikem.
Vpovzdálí zámeček uprostřed lesů. Dívá se do mapy.
Po chvíli tudy proběhne Kornelijus v teplákové soupravě s čelenkou na hlavě. Vyklusává. Vydýchává se.

II.
(Agnes a Kornelijus sedí proti sobě v růžové jídelně a obědvají, v pozadí jsou slyšet hovory německých umělců u jídla:)

- Hlas 1 Ah Klasse, heute gibt's Knödel!
- Hlas 2 Ich persönlich mag lieber Karoffeln, aber Knödel mit Fleisch von Zeit zu Zeit zu essen, ist auch keine schlechte Idee.
- Hlas 1 Ich esse gar kein Fleisch.
- Hlas 2 Was?!
- Hlas 1 Du bist Vegetarier? Danach siehst Du nicht aus. Du bist aus München?
- Hlas 2 Nö, aus Dresden.
- Hlas 1 Ach so. Und bist Du Schriftsteller, oder Maler?
- Hlas 2 Maler.
- Hlas 1 Maler sind oft Vegetarier. Du isst nicht mal Fisch?
- Hlas 1 Nö, ich weiss, es klingt komisch, aber ich könnte es nicht ertragen, dass wegen meinem Essen ein Tier geschlachtet wurde. Einmal habe ich

auch 'nen Fisch getötet, ich habe ihm die Keh-
le durchgeschitten. Bis heute habe ich es nicht
überwunden. Ich versuche, es wenigstens so
gutzumachen. Ich bin Schriftsteller.

Korneljus Na Grand Canyonu je zvláštní to, že tam jdeš
obrácené než na horách. Nej dřív několik hodin
sestupuješ do údolí, a teprve když se vracíš, tak
dlouho stoupáš vzhůru.

(A. se usměje, mlčí)

Nebo Plitvičká jezera... fantazie! Průzračná voda,
tak průzračná, že vidíš až na hluboké dno, a ry-
by k tobě připlouvají naprosto bez ostychu.
Tyrkysové modré vážky ti dosedají na ramena,
procházíš se pod vodopádem padajícím z nebe.
A když se na to díváš sestřera, vidíš ten předěl,
kde se voda z jasné modré mění na jasně zele-
nou...

Agnes To, co říkáš, je zajímavé, ale ona má už od rána
na mysli jednu utkvělou otázku.

Korneljus Každý rok vyřáží na kánoji po řece, každý rok je-
den týden jiného života.

Agnes Poznali se předevčirem. Když přijela, on už tu
byl. Seděl u stolu v růžové jídelně s ostatními.
Samí cizinci, hlavně Němci.

Hlasy Němců Wohin kommst du? – Aus Wien. – Aus Zürich.

– Aus Finland. – Aus Litauen? – Ah, Baltische Meer?
Meer, kannst du schwimmen in Baltische Meer?
Ah, ja, ich verstehe, die tode Fische. Es ist nich
möglich zu schwimmen mit tode Fische. Ah, ja,
es ist möglich, aber nicht schmackhaft.

Agnes Koho jí okamžitě připomněl. Augustina, z Litvy.
Jaká náhoda, když jí řekl, že i...

Korneljus On je z Litvy.

Agnes ... a že dokonce Augustina...

Korneljus Zná Augustina.

Agnes Zná jen dva lidi z Litvy, a oni se znají! Jsou si
i podobní. Oba vysocí, štachovití, s hezkými vl-
nitými vlasy.

Korneljus Druhý den po obědě... (složí přbor) když ji uvi-
děl poprvé, cosi v něm se dalo do pohybu. Cosi
v něm se postavilo do pozoru.

Agnes Druhý den po obědě... (složí přbor) slunce vyšlo
po několika dnech deště.

Korneljus Zda by se s ním šla projít do lesa?

Agnes (váhá)

Šla by, proč ne.

Tak jdou.

Že studoval matematiku, filozofii a později ateis-
mus. Že byl sekretářem Svazu litevských spiso-
vatelů. Že je nyní vydavatelem literárního časo-
pisu. Že boty, které má na sobě, vyhrál v jedné
literární soutěži.

Korneljus Že studovala ekonomii, ale vlastně ji to vůbec
nezajímalo. Odmala chtěla být herečkou. A když
ne herečkou, tak klidně spisovatelkou.

Když byla malá, měla velká očekávání.

Agnes Přehnaná? Pravděpodobně.

Korneljus Především o tom, co sama jednou dokáže. Kdo
jí to jenom nakukal, že je výjimečná? Už si ne-
vzpomíná. Muži dvořící se hořičce jako velké
dámě? Učitelé v lidové škole umění? Muži na uli-
ci? Později přišel jistý úspěch...

Korneljus Rychlý a možná předčasný?

Agnes Rychlý, předčasný, dočasný. Teď hledá úkryt před
světem. A je tady. Čtělía by znovu zadoufát.

Korneljus Když strávil měsíc na ostrově v Baltickém moři.
Visvy. To je místo vhodné k zadoufání.

Agnes I on tu zůstane tři měsíce?

Korneljus Do konce dubna.

Agnes Ona do patnáctého května.

Korneljus Co bude psát?

Agnes Asi hru... o dvou sestřách... o samských dvojčátech... srostlých hlavami.

Korneljus Nadčasové téma.

Agnes A on?

Korneljus Zatím neví. Cokoli... novou sbírku básní.

Agnes Za německé peníze.

Korneljus Co je na tom.

(Korneljus příděpne a na koleni si balí cigaretu.

Agnes stojí za ním, dívá se na něj shora a uvazuje, jestli mu nemá zabořit ruce do vlasů, má ruce nad jeho hlavou, ale pak je rychle stáhne.)

Dál jdou lesem vzrostlých borovic.

Agnes Mladým umělcům se totiž nemá pomáhat. Kdo umělcí pomáhá, ten ho ničí a nakonec zničí. Thoma Bernhard, Ritter, Dene, Voss.

Korneljus Borovice!

Agnes Ona miluje borovice, připomínají jí přímořskou krajinu.

Korneljus A přitom může je odtud daleko.

Agnes A přece, když jdou lesem, jak rozhrnují větve, jak to šurní, jak zdálky pozorují divoká zvířata, jsou tak sami, jako by byli na lodi uprostřed moře.

Korneljus Divoká zvířata... v moři?

Agnes Nikdy neslyšel o mořských kancích? O mořských strkách s ploutvičkami místo kopýtek?

Korneljus Než kance na mořském dně, to by spíš hledal velrybu v lese.

Agnes Ano! V noci se tady nad stády velryb slétají rejnoci, mají hnízda v březových korunách... mluví německy s netopýry... hele, chobotnice... du bist schön Tintenfisch... támhle za pažerem! Žere houby. Pozor, neonky... jsou rozjeté...

Korneljus Slyší to? To houkají sépie. Kolikrát sépie houkne, tolik ještě zbyvá let.

Korneljus Slyší to? To houkají sépie. Kolikrát sépie houkne, tolik ještě zbyvá let.

Agnes Ať nešlápne na murenul! Tahle zelená murená se živí lidským masem.

Korneljus Stáda divokých delfinů divoce funí... jejich dusot sílí... ale ať se nebojí, delfini se člověku vyhnou, neušlápou ho.

Agnes Hezká procházka.

III.

Agnes Večer někdo klepe na dveře.

Korneljus Zve ji na vino, jestli má chuť.

(K. v průběhu kouří cigarety, nejlépe takové, které si smotává ve speciálním strojku. Nyní například buri rozovor vysílákov.)

Agnes Její pokoj číslo čtyřicet osm. Přepíná.

Korneljus Jeho pokoj číslo padesát. Stejný výhled z okna. Přepíná.

Agnes Jen o pár metrů posunutý vlevo. Přepíná.

Korneljus Stejný půdorys, úplně stejné rozměry dva a půl krát čtyři metry. Přepíná.

Agnes Stejný klíček vypadává ze stejné skříně.

Korneljus Postel, křeslo, lampa, stůl, vše na stejném místě. I koupelna se zachodem. Přepíná.

Agnes Obrázky jsou jiné. Ona má mořskou pannu. Přepíná.

Korneljus On ženu nakloněnou ve větru.

Agnes Ženu s dítětem. Ta ukvělá otázkou, která se jí stále vyjevuje v hlavě. Místo toho se zeptá: Zda už čtři místní domovní řád?

Korneljus Nečetl *(Zapálí si.)*

Korneljus Na pokojích je přísně zakázáno kouřit. Povoleno jen v různých jídelně.

Agnes Pak ovšem nečápe, k čemu jsou na pokojích popelníky.

Korneljus A v předsíni koše na popel!

Agnes To je na popel, ten koš v chodbě?

Korneljus To je na popel, ten koš v chodbě?

Agnes To je na popel, ten koš v chodbě?

Korneljus To je na popel, ten koš v chodbě?

Agnes To je na popel, ten koš v chodbě?

Korneljus To je na popel, ten koš v chodbě?

Agnes To je na popel, ten koš v chodbě?

Korneljus To je na popel, ten koš v chodbě?

Agnes To je na popel, ten koš v chodbě?

Korneljus To je na popel, ten koš v chodbě?

Agnese No ano, má přece kovové dno.
Korneljus On do toho naházeli prázdné flašky.
Agnese To se mu bude uklízečka obdivovat.
Korneljus Vímno?
Agnese Ano, díky.
Korneljus Hlubou?
Agnese Ano.
(K. pustí hlubou.)
Korneljus Bude s ním tančit?
Agnese *(Prudec)* Ne! Bože její! Tenhle pubertální způsob svádění! Tančit v pokoji, a pak se při tom tanci náhle jako zarazit, že? hudba dohrála, oni tam najednou stojí v objetí... Jé, co teď? ... Tyhle triky! Nesnímám romantické.
Korneljus Když řekla ne, myslím, že je vše ztraceno. To něco v něm však stále zůstalo na pozoru...
Agnese Její utkvělá otázka...
Korneljus ... nebo v pozoru, jak se to vezme.
Agnese ... se v průběhu večera posouvá až na špičku jazyka. A po pár sklenkách vína už to dokáže.
(Chvilí se na sebe divají) Jestli je... ženatý?
(K. přikyvne.)
Korneljus Myslela si to. Děti?
Agnese Syn.
Korneljus No ovšem.
Korneljus Sedmáct let. A ona?
Agnese Ona nic. Žádný manžel, žádné děti.
Korneljus Nechce děti?
Agnese Ještě neví.
Korneljus Asi leda jako svobodná matka.
Korneljus Proč?
Agnese S nikým nevydrží. S nikým dýl než rok.
Korneljus To přijde.
Agnese Ne, v jejím případě to zřejmě nejde.
Korneljus To je přece špatný přístup. Když píše, taky si

dopředu neřiká, že to bude špatné. On sám má takovou zásadu. Když už mrdat, tak královnu. Bavi se spolu anglicky, takže když řekne – if fuck, then queen – nezni to tak sprostě jako česky. Taky by ráda mrdala královnu, potíž je, že si vždycky znovu vybere nějakýho šaška.

MIKROHRA 1. VSTUP

Korneljus teď hraje siamskou sestru spolu s Agnes. *Nasadí si spolu kuklu (ještě lépe masky) – jsou srostlé hlavami.*
 Je horko, sestro.
Korneljus Horko, horko, sestro. Pojdme k oknu.
Agnese Ne, puštěme větrák.
(Každá chce na opačnou stranu)
Korneljus Doktor už stanovil datum.
Agnese Ježíš, to vím, ne...
Korneljus Nekleť, prosím tě.
Agnese ... sem tam byla, když jsme se o tom bavili. Třináctýho. Sem viděla, jak na něj valíš voči.
Korneljus Jo tys viděla oči...
Agnese Sem cejtla, jak se chvěješ celá. Ale on bude zřejmě starší perverzák, víš, nic si nemaluj, já myslím, že až nás oddělí, už ho tak rajcovat nebudeš, viš?
Korneljus O čem to mluvíš?
Agnese Jestli tě napadlo, o co mu jde, doktůrkovi? Každěj, na to vem jed, každěj chlap si přeje mít v posteli dvě ženský. A když jsou k tomu ještě srostlý...
Korneljus Jediny z nás, kdo myslí na ty hanebné věci, jsi ty. Jenže mě doktor nepřítahuje. Ty valíš.
Agnese Nic nevalím, sestro. Pomodleme se.
Korneljus Pomodli se i za mě, já si jdu číst.
(K. se modlí, A. si čte.)